

ORBITOR

..

Mircea Cărtărescu s-a născut pe 1 iunie 1956, în București. A absolvit Facultatea de Limba și Literatura Română a Universității din București în 1980. În prezent este conferențiar dr. în cadrul Facultății de Litere a Universității din București. Este poet, prozator, eseist, critic literar și publicist. A publicat următoarele volume: *Faruri, vitrine, fotografii*, poeme, Cartea Românească, București, 1980; *Poeme de amor*, Cartea Românească, București, 1982; *Totul*, poeme, Cartea Românească, București, 1984; *Visul* (în edițiile următoare *Nostalgia*), povestiri, Cartea Românească, București, 1989; *Humanitas*, București, 1993; *Levantul*, poem epic, Cartea Românească, București, 1990; *Humanitas*, București, 1998; *Visul chimeric*, studiu critic, Litera, București, 1991; *Humanitas*, București, 2011; *Travesti*, roman, Humanitas, București, 1994; a devenit roman grafic în limba franceză; *Dragostea*, poeme, Humanitas, București, 1994; *Orbitor. Aripa stângă*, roman, Humanitas, București, 1996; *Dublu CD*, poeme, Humanitas, București, 1998; *Postmodernismul românesc*, studiu critic, Humanitas, București, 1999; *Jurnal I*, Humanitas, București, 2001; *Orbitor. Corpul*, roman, Humanitas, București, 2002; *Enciclopedia zmeilor*, carte pentru copii, Humanitas, București, 2002; *Pururi tânăr, înfășurat în pixeli*, publicistică, Humanitas, București, 2003; *Parfumul aspru al ficțiunii*, audiobook, Humanitas, București, 2003; *Plurivers* vol. I și II, poeme, Humanitas, București, 2003; *Cincizeci de sonete*, poeme, Brumar, Timișoara, 2003; *De ce iubim femeile*, povestiri și audiobook, Humanitas, București, 2004; *Baroane!*, Humanitas, București, 2005; *Jurnal II*, Humanitas, București, 2005; *Orbitor. Aripa dreaptă*, roman, Humanitas, București, 2007; *Dublu album*, Humanitas, București, 2009; *Nimic*, Humanitas, București, 2010; *Frumoasele străine*, povestiri, Humanitas, București, 2010; *Zen. Jurnal 2004–2010*, Humanitas, București, 2011; *Ochiul căprui al dragostei noastre*, publicistică și proză, Humanitas, București, 2012. Traduceri în engleză, germană, italiană, franceză, suedeză, spaniolă, olandeză, polonă, portugheză, maghiară, ivrit, norvegiană, bulgară, slovenă, daneză, bască, rusă și greacă.

Cărțile sale au fost premiate de Academia Română, Uniunea Scriitorilor din România și din Republica Moldova, Ministerul Culturii, ASPRO, Asociația Scriitorilor din București, Asociația Editorilor din România. Au fost nominalizate în Franța pentru premiile Médicis, Le meilleur livre étranger, Prix Union Latine. Romanul *Nostalgia* a primit în 2005 Premiul literar „Giuseppe Acerbi”, Castel Goffredo, Italia. De asemenea, autorul a primit Premiul Internațional pentru Literatură de la Vilenița (2011), Premiul Internațional pentru Literatură „Haus der Kulturen der Welt”, Berlin (2012), Premiul Spycher–Literaturpreis Leuk, Elveția (2013) și Marele Premiu al Festivalului Internațional de Poezie de la Novi Sad (2013).

MIRCEA CĂRTĂRESCU

ORBITOR

corpul

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

Dar va zice cineva: „Cum înviază morții? Și cu ce trup vor veni?”

Nebun ce ești! Ce semeni tu, nu este adus la viață dacă nu moare mai întâi.

Și ce semeni, semeni nu trupul care va fi, ci doar un grăunte, fie de grâu, fie de altă sămânță.

Apoi Dumnezeu îi dă un trup, după cum voiește; și fiecărei sămânțe îi dă un trup al ei.

Nu orice trup este la fel; ci unul este trupul oamenilor, altul este trupul animalelor, altul al păsărilor, altul al peștilor.

Tot așa sunt trupuri cerești și trupuri pământești; dar una este slava celor cerești și alta a celor pământești.

Una este strălucirea soarelui și alta strălucirea lunii și alta strălucirea stelelor; chiar o stea se deosebește în strălucire de altă stea.

Așa este și învierea morților. Trupul este semănat în putrezire și înviază în neputrezire;

este semănat în necinste și înviază în slavă; este semănat în slăbiciune și înviază în putere;

este semănat trup natural și înviază trup duhovnicesc.

SF. PAVEL, *Corinteni*, I, 15, 33–44

Partea întâi

dinspre flacăra modulată a existenței, la rândul ei neîmplinită și embrionară. Nu mai simt decât ce am mai simțit o dată, nu mai pot visa decât visele deja visate. Deschid ochii, dar nu pentru culoare și contururi, fiindcă lumina nu se mai sparge-n corpusculi ca să-mi străbată cristalinul și straturile străvezii ale retinei, ca să producă rodopsina în celulele în formă de con; imagini întregi vin deodată, sculptate în rodopsină și însoțite ca de o aură de franjuri de sunet și filamente de gusturi și de miresme, de îngheț și fierbințeală, de durere și milă, de răsucire a capului spre dreapta confirmată și contracarată de simțul cohlear. Vin cartiere întregi, cu timpul, spațiul și emoția lor, și mai ales cu gradul lor de realitate – căci pot fi adevărate sau visate, sau imaginate, sau transmise prin tijele inefabile care leagă viețile noastre de ale celor dinainte – vin buze și sexe, și tramvaie alunecând pe șine în ierni cu zăpadă murdară, vine mama să-mi aducă din când în când de mâncare, vine uneori Herman. Nu aș putea percepe nimic din toate acestea de nu s-ar reface, altfel, în mintea mea (lumea mea), de nu ar deschide mugurii oculari de acolo, de nu mi-aș spune în fiecare clipă a vieții mele: „Am mai trăit asta o dată, am mai fost acolo“, așa cum nu poți vedea lumina dacă lumina n-a fost deja în zona occipitală a vieții tale, formând acolo simțul pentru lumină. De aceea viața mea e deja trăită și cartea mea e deja scrisă, căci trecutul e totul, iar viitorul nimic.

N-aș putea susține nicicum arhitectura strivitoare a vieții mele dacă eu însumi, întreg, n-aș fi un organ de simț pentru ea. Și, așa cum ochiul nu poate primi și-nțelege nimic altceva decât pura lumină, căci e sculptat de lumină în osul poros al țestei mele, și cum nimic altceva pe lume nu mai poate primi și-nțelege lumina, la fel pachetul compact de foițe și membrane al corpului meu, cu anatomia și melancolia înfășurărilor lui, cu structura lui tridimensională, greu de-nțeles ca a unei aldehide,

e un singur, mare, unic organ de simț excitat numai de viața mea, de această energie ce nu-i nici lumină, nici sunet, nici miros, gust, senzații tactile, nici kinestezice și nici sfârtecăre de țesuturi. Nimic, niciodată, nu mi-ar putea recepta altfel viața, ea ar călători în inexprimabil ca bilioane de alți stimuli cu care nimeni n-are ce face, ca lumina în universurile fără globi oculari și ca frigul în lumile fără epiderme. Sunt un singur mare organ de simț, deschis asemeni crinilor de mare, filtrând prin carnea albă a nervilor mei turbioanele acestei unice vieți, unice mări ce mă hrănește și mă conține. Un singur analizator, o singură celulă senzuală, lucidă, primind mereu vântul solar al vieții mele, cu franjele ei capricioase de auroră polară, cu amurgurile ei întortocheate și zorii ei orbitori, ce pătrund printre pielețe străvezii, îmi iluminează rinichii și glandele salivare, îmi desenează cu fluor și arsen scheletul și-mi vopsesc în mercur intestinale. Mă modifică, produc devieri chimice, amintiri și reflexe, imagini și sunete, eliberează hormoni și vise și lifturi și nopți și fețe monstruoase, nemaivăzute vreodată, și tot fluxul ăsta organic și psihic și tragic și etic și muzical e trimis mai departe, prin fontanelă, pe căile ascendente ale Dumnezeirii, prin sinapse mistice și axoni angelici către chiasmul optic al minții ce ne cuprinde și de acolo-n talamusul karmei și-n proiecțiile către arii senzoriale în care sfinții și judecătorii stau în mănunchiuri, cu cercuri aurii în jurul țeștelor transparente, scoțând limbi de flacără și cianură, măsurând, cântărind, împărțind. Schimbată în coduri și în simboluri, în balet alegorice, viața mea se întinde, diformă, pe țeasta Dumnezeirii, o tutelează ca un curcubeu, ca un homuncul electric, cu degete uriașe, cu mii de articulații, cu buze de saxofonist, dar cu un corp minuscul de viermișor atârnat de un fir de mătase. Căci Dumnezeirea e un creier enorm, o meduză solemnă cu miliarde de simțuri, alunecând în noaptea abisală, slab luminată de baterii de lumină

albastră. Cupola ei pulsează ușor și transparența ei e doar dragoste aurie. O mare meduză care gândește. O gândire care gândește, dar nu în termenii gândirii, ci ai nimicului abisal care o-nconjoară, de parcă întreaga catedrală pulsatilă, mai mare și mai ornată și mai complexă decât puterea gândirii de a o gândi, mai aurie decât puterea iubirii de a se iubi pe ea însăși, în fine mai puternică decât însăși puterea, mai imperioasă decât însăși voința, n-ar fi decât un minuscul defect al nimicului dimprejur, o imperfecțiune a morții fără cusur ce umple tot vidul, o cavitate cu neputință de localizat în stânca nopții fără sfârșit. La rândul ei un accident al hiper-nimicului, al ultra-vidului, al morții la puterea morții și-al alefului la puterea alef. Așa încât până la urmă nici Dumnezeuirea nu-i altceva decât un fantastic organ de simț deschis în cristalul neantului, la rândul lui organ de simț pentru un neant mai ascuns. Pliuri în pliuri, ca un tran-dafir, ca o vulvă.

Eu, în acest timp, îmi filtrez viața. O înghit, o beau, o văd, o miros, o mușc, o trăiesc, o urăsc, o posed. Vierme cu patru compartimente simetrice, îmi transform viața-n impulsuri codificate și-o transmit ierarhic, mai sus. Țeasta și toracele dau seama de paradis, se colorează ca hârtia de turnesol când se moaie-n beatitudine. Gândesc, respir și-mi împing sângele gazos prin artere. E triumphiul fericirii mele, e piramida umanității mele și-i corul meu de îngeri cântând pe vastul covor de nervi și mușchi al diafragmei. Când sunt fericit gândesc, respir și-mi bate inima. Sunt funcțiile păsării, sunt aripi desfăcute peste țeasta de diamant. Sunt trei ochi limpezi și-albaștri deschiși pe aripi de fluturi. Dacăș fi doar atât: creier, inimă și plămâni, aș fi zeu, căci zeii n-au viscere mocirloase. Aș fi ca o navă spațială înaintând printr-un jet de aer și sânge, propulsându-și pilotul cerebral printre stele. Iar el, homunculul, în costum sidefiu de mielină, ar manevra pe corpul lui însuși ca pe-un tablou de comandă

sofisticat, cu încrengături de milioane de degete alergând peste miliardele de firisoare și pori ale trupului său gânditor. Și toată nava ar fi plină de lichid cefalo-rahidian licărind ca un aur lichid, și-n țeasta pilotului monstruos de frumos un alt homuncul ar baleta pe propriul trup cu zeci de mii de degete ca firele de păianjen, și-n țeasta lui un alt homuncul ar levita în lichid auriu. Și trupul celui mai mare ar fi mereu cosmosul celui mai mic, și lumea și noaptea și Dumnezeu ar fi doar cosmosuri împachetate unele-n altele, separate prin pereți tot mai subțiri de oase ale țestei, țeste în țeste în țeste în țeste ...

Dar nu sunt doar înger, sunt și un demon îngrozitor și grotesc, pândind ca o tarantulă păroasă sub diafragmă. Aici am intestinele și rinichii, iar sub ele, în punga lor roșiatică și zbârcită, ouăle stranii care gândesc timpul. Și tubul prin care, înjumătățit și redus la un vibrion visător, călătoresc spre burta unui alt univers. Aici mă înfund în abjecție, înaintând în jos printr-un jet de urină și spermă. Aici respir focul de sulf al infernului. Și după cum, propulsată de inimă și plămâni, de aer și apă sărată, țeasta mea, adăpostind creierul, navighează prin întrolocatele universuri, focul din scrot și pământul din mațe împing spermile prin timpul ce despică spațiul, transversal, formând cu el o cruce de cuarț imponderabil. Și iată infernul: trupuri goale de bărbați și femei, îmbinându-se unul cu altul în gemete și convulsii, ieșind unul din altul la nesfârșit, sfârtecându-și uterele și vaginele, umplându-și corpii erectili cu lubrifianti și cu sânge, îmbătrânind, fleșcăindu-se, putrezind, dar eliberând mereu din ele ovule și spermii, capsule ucigașe iluminând asemeni foto-nilor gura senzuală a altor femei, pulpele păroase ale altor bărbați, părinți și copii și părinți și copii lăsând în urmă putreziciunea organelor disipate, a oaselor topindu-se-ncet în sicrie din același cuarț orbitor. Burți cuprinzând burți în care sunt burți, de parcă toate mamele și fiicele ar fi-nchise una într-alta,

într-un şir nesfârşit de gravide, alternanţă eternă de pereţi uterini şi de fetuşi gravizi cu alţi fetuşi, utere-n utere-n utere-n utere...

Şi iată că meduza cerească nu e doar creier şi nu-i doar gândire, e sex şi dragoste-n acelaşi timp, şi nu prin fuziunea de principii şi cărnuri, ci prin identitatea lor esenţială, căci la extrem, în extremele cămarilor de bură, hipercreierul, care e spaţiul, nu-i decât hipersexul, care e timpul. Iar hiperspaţiul, care-i gândirea, nu-i decât hipertimpul, care e dragostea. Iar hipergândirea, care e totul, nu-i decât hiperiubirea, care-i nimic. Iar totul-nimic, insesizabil, inevitabil, inalterabil, e chiar viaţa mea, pe care-o receptez cu organul de simţ al corpului meu, în apa căreia flutur şi pâlpoi, pe care-o inventez pe măsură ce ea însăşi mă inventează, până când ea se densifică iar eu mă rarefiez şi formăm împreună un complex viaţă-trup în care nu se mai ştie cine pe cine creează şi sabotează. Căci matriţa organelor mele imprimă vieţii mele o formă codificată, singura pe care o poate-nţelege substanţa ta cenuşie. Prin ea îţi trimit mirosul părului meu şi gustul buzelor mele. Culoarea ochilor mei şi duritatea unghiilor mele. Le ai pe toate în acest mare cod unic, în acest codex, în această carte ilizibilă, această carte.